BIBLIOTECA MARCEL·LÍ DOMINGO
Recull de premsa local i comarcal

Andreu Prunera

Joan Martínez, president de la Confraria d'Armats de Flix

"Els armats són la il·lusió de la meua vida"

Joan Martínez, en una foto dels anys 60, durant els seus primers anys d'armat, i la imatge actual. / CEDIDES

Què signifiquen per a vostè els armats de Flix?

Uff..., no sabria ben bé com expressar-ho. És una cosa que porto a dins, una il·lusió que he tingut sempre i, a la vegada, un sentiment especial que m'acompanya sempre dins cada processó. Si hagués de dir alguna cosa..., són moltes: Podria dir que, juntament amb la meua família, són la il·lusió de la meua vida.

De fet, vostè ha sigut armat tota la vida...

Vaig començar el 1964, encara no havia complit els vuit anys. Recordo bé la il·lusió de la primera vegada que em vaig vestir per sortir a la processó. Llàstima que després van estar dotze anys sense fer-se armats a Flix.

I això?

Hi va haver una discussió entre els armats d'aquell moment i el capellà. El mossèn era partidari de que la samaritana havia d'anar juntament amb la Verònica, la Magadalena i la Mare de Déu a la processó, mentre que els armats deien que havia d'anar amb ells, al mig, com sempre ha sigut. No es van entendre i es van deixar de fer fins al 1980.

Déu n'hi do! Dotze anys sense armats!

Sí. Llavors estava mossèn Querol i alguns de nosaltres vam reunir-nos amb ell. Vam poder tornar a sortir, el mossèn hi estava a favor i entre uns quants vam tornar a impulsar els armats amb la col·laboració de l'Ajuntament de llavors. Vam haver de fer-ho corrent, llogant els vestits a Reus, Lleida... i encarregant les cuirasses. Va ser molt precipitat i els anys següents ja vam tindre els nostres vestits.

Suposo que han canviat molt des de llavors.

Sí i no. Han canviat alguns detalls i, sobretot, des que anem a trobades d'armats, tenim vestits més treballats. Al llarg dels anys han canviat alguns detalls: Abans no tots portàvem capa llarga, el primer any vam portar una falda blanca..., però hi ha coses que s'han mantingut sempre igual, la forma dels cascos, la de l'escut, les espardenyes. Hem anat canviant algunes coses, però l'essència s'ha mantingut al llarg del temps i crec que fem goig!

La veritat és que sou un símbol de Flix.

És cert. Movem gent i molts infants estan encantats en veure'ns i volen sortir. De fet, conservo una llista amb totes les persones que han sortit alguna vegada com a armats i en són més de 600. Alguns dels que surten no poden vindre a l'assaig, però quan arriba la Setmana Santa vénen expressament des de Barcelona, Castelló, Madrid... per sortir d'armats. És una tradició que es porta a dins, que no s'ha de deixar perdre mai.

Gairebé quaranta anys calçant-se les espardenyes cada Setmana Santa. Hi ha hagut algun moment especial que recorde més que d'altres?

No em puc oblidar de l'any 1997, la primera vegada que vaig sentir la samaritana recitar les desmes (versos de Setmana Santa) i va llançar el càntir a terra. Vam quedar tots parats de l'emoció i recordo que tenia molt a prop un grup de dones grans, de més de 70 anys. Elles sí que havien sentit les desmes durant la seua infantesa i quan la samaritana va acabar no van poder contindre les llàgrimes a causa de l'emoció de tornar a sentir uns versos que elles havien escoltat cinquanta anys enrere i encara recordaven.

En un terreny més personal, també em va fer moltíssima il·lusió quan el meu fill i la meua filla van sortir d'armats per primera vegada. Jo vaig començar als set anys i em va emocionar molt que ells també hi sortissen.

La samaritana és la gran protagonista durant la Setmana Santa.

Ens acompanya a totes les processons fins al Diumenge de Pasqua, que anem a la plaça Major, recita les desmes, trenca el càntir que porta i marxa amb la Mare de Déu. Sens dubte, és un dels elements més especials que tenim i, de fet, abans només teníem samaritana els armats de la Palma d'Ebre i els de Flix. Ara, cada vegada que anem a les trobades veiem que altres agrupacions també en porten. Sembla que hem creat alguna cosa!

Un any més serà un goig veure-vos.

Esperem! I que el temps acompanye. Divendres Sant tindrem la processó de les Creus, al calvari, i a la nit, el Sant Enterrament, com és habitual. Diumenge al matí tenim processó gran amb la desfilada pel municipi i la demostració a la plaça del Mercat fins que anirem a la plaça Major, on acabarem amb les desmes i la trencada del càntir.

Dijous Sant també fèiem guàrdia a les portes de l'església, de 19 h a 21.30 h, i a la nit, processó a la Fatarella. ■

Els armats de Flix tornaran a exhibir-se aquesta Setmana Santa capitanejats per Joan Martínez, el més veterà de tots. Amb set anys va posar-se les sandàlies i el casc per primera vegada i va descobrir la seua gran passió.

Font: biblioteca.tortosa.cat